

KATALIKAS.

Sanvaitinis laikraštis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 31

CHICAGO ILL. 2 d. Rugpjūtis (August) 1900 m.

Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

RUGPJUTIS (AUGUST) 1900 m.
 2 K. Svz. P. Marijos Anioliszkos.
 3 P. Atr. svz. Stepono.
 4 S. Dominiko išspazintojio.
 5 N. Svz. P. Marijos Viespaties.
 6 P. Persimainymo Viespaties.
 7 U. Kajetono Išpaž.
 8 S. Cirijako kank.

Medžiaga vyskupo Valančiaus biografijai.

(Margūminai).

Parasž Vyskupas Motiejus Valančius. Tąsa.

Platelių klebonas, Stanislovas Gruzdis iš prieštasties atsilankymo mairštiniukų sėdėjo kalinyje Telsiuose arti metų, buvo sudytas, užmokėjo pažiaziam kareiviskam gubernatoriui Muravjovui 300 rublių ir sugrįžo į Platelius ant pirmosios vietos. Storojimos teipo-gi nemaž kasztavo.

Plungės kleboną Goliną norėjo praszalinti, bet tas su skubo numirti.

Tverų klebonas Sonulevicius sėdėjo Kauno kalinyje dvejus metus; apart kitų kasztų Muravjovui užmokėjo 400 rublių, sugrįžo į Tverus, bet iš prieštasties nelaisvės numirė 1866 m. gegužės 10 d.

Kun. Berzonskis sėdėjo Kauno kalinyje dvejus metus, buvo sudytas, užmokėjo 200 rublių ir sugrįžo namo.

Kun. Bironas iš prieštasties senatvės nebuvo areztavotas, užmokėjo 100 rublių ir veikiai pasimirė.

Koks buvo likimas Grosso draugininkų, nežinau; kiekvienas vienok buvo nubaustas.

SKUODO MIESTELIS.

Telsių pavietę ant paties Kurszo rubeziaus yra miestelis Skuodas. Dalytas į krikščioniszkajį ir žydiskajį. Krikščionių katalikų užjimanczių ukę, yra 40. Žydu be skaitilias. Ta tauta, kaip paprastai užsięma perkmainiavimu ir užlaikymu karciaziam. Katalikai eze turi muro bažnycią ir tris kunigus. Klebonas senias turėjo Infulato titula, bet isznikus infolatiszkam turtui, nusutojos szlovės. Skuodo klebonui prigulėjo Iliakų filija; filijalista kasmet mokėjo Skuodo prabaszcziui duokle. Vyskupas Juozapas Kunigaikstis Giedraitis Iliakų bažnycią iszkėlė sulig parapijinėjmis, klebonas todėl nebeprigulėjo nuo Skuodiszkio ir nieko jam nebemokėjo. Skuodo parapijoje dabar (1873 m.) yra 4740 katalikų.

Isz prieštasties artymystės Skuodo su Kurliandija, miestelyje ir parapijoje yra gana liuteriuczių, kurie Skuodę turi maldų namą ir pastora.

Žydai turi dvi szkalas: vieną krikščioniszkioje dalyje, antrą — žydiskioje.

Skuodas su ertu valsceziumi, turineciui 1,200 ukiszkių butu, seniaus prigulėjo prie Lietuvos Etmono Vilniaus vaivados Jono Karoliaus Chodkeviczs, kurs bene 1608 m. iszstatė eze pirmą medinę katalikų bažnycią ir paskyrė ant užlaikimo dvasiszkiojus anuotą isz valsceziaus. Miestelį apdovanojo Magdeburgiszkomis tiesiomis.

Magistratas turėjo tiesą netiktai sudyti nusidėjusius, bet ir ant smerczio nusudyti. Kar-

tuvės viorstą už miestelio stovėjo dar ir tada, kad krasztą Rosija užgrobė.

1781 m. netoli nuo Linkimų Straupų sodoje gyveno bajoris Putramentas, kurs turėjo sunų, vardu Juozapą. Vaikis, nekokoje mokykloje nebuves, suaugęs į jaunikaite pradėjo geriti ir neiszpaskyktai pasileido. Tėvui pradėjus jį bausti, apleido tėvo namus, prisitraukė už draugą dar vieną vaikį prastos kilmės ir žyda isz Skuodo visi tris nusipirko ginklus ir užsięmė plėszimu.

Iszsitepe suodzomis užpuldinejo turtingesnius valsceziaus ukininkus, jėmė, kas jiems patiko ir reikalavo paprastai pinigų. Nenoringiems atiduoti degino rankas; kartais papjauzdavo vaikus akvaizdoje motynų, kartais motriszkiosm nukirdavo krutines ir teip perjėmė baimę visą apylinke.

Vieną kartą szitie plėszikai eidami naktį Briedžio lauku ties Užlobių sodą sutiko žyda, neszantį ant nugaros kromelį. Pagavo jį, kromelį atėmė ir patį suriszo. Kad pradėjo szaukti iszkapoję dviszka medį, pavertė, antdėjo žydiui ant sprando ir giliai įbedė į žėmę. Žydelis spardės spardės, iszspardė kojomis duobe ir numirė. Po tai nuodėmėi

Pūttramantas užėjo pas savo tėvą ir dovanujo žydo kroma seserims. Tos pradėjo dalyti kitoms, paserģėjo žydai ir atspejo piktadėjus. Žmonės, vyriausybes suvaryti, pagavo visus tris. Skuodo-gi Magistratas liepė pakarti. Iszpildzius nusprendimą, neleidė kunų nuimti nuo kartuvių. Kybojo, kol supuvo. Pagaliaus ir vaikiui Putramento galva, vynimis prie kartuvių prikaltą ilgai laikė ant baimės gyviesiams.

Kadą pirmoji maza Chodkeviczs pastatyta Skuodo bažnycia ketino pavirsti, parakvijonis su klebonu pastatė antrą, tol didesnę teipogi meiginę. Bet szioji visai neilgai testovėjo ant žėmės pavirszio, nes artie gyvenantis žydas, kepdamas duoną su baronkėmis, uždegė savo namą. Vėjas putė ant bažnycios, Dievo namai užsidėgė ir supleszkėjo.

Skuodo klebonu buvo tada praszmatnus kun. Tamoszius Sudimtas, kurs turėdamas ki-piszenėje vos 18 rublių, 1847 m. suszaukė murininkus ir padarė su jais kontrakta, pagal kurį tie apsięmė iszmuryti su pagalba parakvijonų už 1910 rubl.; medžiaga-gi pristatyti klebonas prizadėjo. Atenczią nedėlia įlipė į amboną ir apsakė parakvijonims, ką mslyja daryti. Parakvijonis noromis sutiko ant visko; tuojaus jėmė degti plytas; vapanų nupirke Kurszė, ir per dvejus metus iszmuryjo puikius Dievo namus.

1850 m. liepos 15 d. asz nuvažiavau į Skuodą. Žmonės priėmė manę neapsakomai džiaugsmingai, nes sulig tot Vyskupo nebuvo regėje. Padirmavojau 3544 ypatus; 16 d. pakonsekravojau bažnycią. Didziausią altoriję patalpinau relikvijas szventųjų mucelinkų Probo, Bonifaco, Faustos ir Vincentos.

Kad pabaigęs apeigas de-

kavojau klebonui už iszmurijimą bažnycios, tas atsakė: „Ganytojai! Du didzių daiktu padariau savo amžiuje: perizmuriu bažnycią ir izleidiu Vyskupo lankymą. Dar bar drąsiai sakau, jog kiekvienas klebonas yra dauggalis, nes turėdamas kiszzenę vos 18 rubl., pradėjau fabriką ir pabaigiau!“

Ant nelaimės, kun. Sudimtas neilgai tesidziaugė savo proce, nes 1851 m. lapkrizio 25 dieną stabu isztiktas baigė gyvenimą. Buvo tai vyras rimtas, vidutinio ugiō, zilsvy plaukų, juodbruis. Ant ambonos mokėjo žmonėms įtikti; žmonės jį lėnkė ir mylėjo. Mirė 53 metuosę amziaus. Tikrai jį lenkia ir jam mirus gailejaus.

Ilgainiui Skuodas perėjo pas kunigaikstszcius Sapiegas. Aleksandras Sapiega, Žemaičių Vyskupas Truikinių sodoje įkurė filiją ir praminė Aleksandriją; bet tas vardas mažai teprisisjė, nes žmonės ir sulig sziol Truikinais vadina.

Skuodą su valsceziumi prakiszo ponas Sapiega 1832 m., nes prigulėjo prie maizto. Pasakoją, buk tik penkias dienas panesziuoję mairštiniukų, zvaizdėde Varzavoje; karėję-gi nekokoje nebuves.

Sapiegos buvo žmonėms gerai ponai; folvarkų valsceziuje neturėjo, todėl ir lazo nebuvi. Žmonės juos mylėjo ir iztikimai mokėjo paskirtą metinį czinszą. Žmonių trobos buvo turtingos, kaip falvarkai. Buvo nesunku sujieszkoti valscezionis, turinecius po 30 galvų gyvuolių, po 50 avių, 10 arklų ir isztelkiazia keletą tukstanczių talerų.

Sapiegos Skuodę turėjo murytus namus, kurius žmonės rumais vadino, bet to vardo neuzsiplėne, nes yra neįstabus ir tamsus. Tebėra ir sulig sziol perdirbtas į kazarnes kareiviams.

(„T. Sargas“).

Isz Lietuvos.

Isz Klovainių.

Noriu eze visiems pasakyti, kokią nelaimę gali padaryti neatsargingi pypkoriai, Getantų sodzius vieną sykį sudegė per juos-gi svz. Martino dieną vėl užsidėgė, baigdamas nykti pelenuose. Pypkoriai sako geriaus esą tris dienas nevalgus iszbuti, neg vieną dieną nerukius; tepaklausia-gi gebutiecių, ar teisybę sako; gebutieciai, palikę be pastogės, be duonos ir drapanų, yez geskai žinos, ko vertas vargas su pypkę ir vargas be pypkės. Oi, mestu savo pypkę po pečemiziu, tikt gailu, kad jų pechiečiai suirė, apsigiti riogos isz prieštasties jų nelaimės nesudege. Bent likusieje mokykities, naikinkite, kaip tik galėdami, pypkininkus. Argi jau teip sunku nepasiduoti tam pageidimui? Veizekite, kas dedas per jusų apsideidimą: jaununė, pirm, neg įsiraszo į kokią svz. broliją, įsiraszo į pypkininkus; ir kas-gi besurokus visus pelenus, isz anų kilusius? Man teko buti Smilgiuose tą nedėlia, kadą kunigas, iszgirdęs susiedų nelaimę, perserģėjo savo parakvijonis ir patarė mesti į parvorį „liurkas“, jei nenori nelaimių, raszyties su didesniu uolumu į blaivystę, kuri apsaugo žmogaus netik turta, bet ir duszją, nes per tat, isz geros valios iszsiadėję lepnumo, apturi nuo Dievo užmokėsi eze pat ant žėmės ir numirė nēr užmirszi savo sandraugų blaivininkų. Su nuliudimu vienok paserģejau, jog žmonės, ypazc jaununė, vietoje paklausti tų szvėntų ir iszmintingų patarimų ir eze pat, puolus ant kelių, suszukti: Vieszpatie, padėk man ir visiems pamesti tuos papratimus — pypkiamus ir girtuokliavimą, kurie tiek vargų padaro, — dargi dantis kaiszo, iszėje tuojaus į kiszzenę paprastos „liurkos“ siekdami. Niekur negirdėjau tiek daug gaisrų, kaip po Klovainiecių: man rodos, kad juos Dievas aizskiai plaka už jų netvarkystę.

Klovainiecių girtuokliavimas toli ir placziai žinomas. Nemelagiai žmonės sako mažniek kiekvienas miestelio ukininkas savo namuose turiąs arielią pardavimui: monopolinės krautuvs Klovainiuose nėra. Žinoma: yra geriancių, yra ir parduodanczių. Po sodzius su jų mainikauja. Galia nurodyti Laipuszių melninką. Kaip bausis yra Klovainiecių pripratimas prie ariellos, galime iszmanyi isz pokilių: krikstyznyų, pakasyvų ar veselijų. Asz nebuvo, duok, Dieve, ir nebucziau, ant tokių, duokime, veselijų, kad, pristigus arielkos už 18 rubl., aizskiai — už astuoniolika! reikia žygis daryti į tolimą Pakruojaus miestelį vėl parsineszty: nei ant tokių pakasyvų, kur buvo iszgerta 25 gorcziai — aizskiai dvidesimti penki gorcziai — arielkos!!! O tai yra vis neiszmislai. Klovainieciai, matyt, teip sanprotauja: jei duszia yra czyszziuje, tai už ją melderias per svz. Miszių auką kunigai ir kiti geri žmonės: jei pragarę — tai ir mes jo draugai. 14 d. lapkrizio juene, velnias Gesvių sodziuje neturėjo darbo, nes ten buvo krikstyznos, tad — žmonės kits kita gundino. Žinomas ukininkas, supraszes sveczius, padarė isz penkų purų alaus, teip karcziai-apyvė užsidėgė, baigdamas nykti pelenuose. Pypkoriai sako geriaus esą tris dienas nevalgus iszbuti, neg vieną dieną nerukius; tepaklausia-gi gebutiecių, ar teisybę sako; gebutieciai, palikę be pastogės, be duonos ir drapanų, yez geskai žinos, ko vertas vargas su pypkę ir vargas be pypkės. Oi, mestu savo pypkę po pečemiziu, tikt gailu, kad jų pechiečiai suirė, apsigiti riogos isz prieštasties jų nelaimės nesudege. Bent likusieje mokykities, naikinkite, kaip tik galėdami, pypkininkus. Argi jau teip sunku nepasiduoti tam pageidimui? Veizekite, kas dedas per jusų apsideidimą: jaununė, pirm, neg įsiraszo į kokią svz. broliją, įsiraszo į pypkininkus; ir kas-gi besurokus visus pelenus, isz anų kilusius? Man teko buti Smilgiuose tą nedėlia, kadą kunigas, iszgirdęs susiedų

sziaudų ir szieno, patvoriuose ir virbuose, kaip žvirblių, — visus juos meilus gaspadorius vilko į vedę į vidų, kad nesuzsaltu. Neszczioms moterims nuo vemimo kraujas szoko per nosis. Ant galo, kas dar buvo stipresnis, saldžiai apsiszazės per ausis, užbaigė linksmu priskyrimą vieno kudykio prie katalikų Bažnycios, tai yra Gesvių krikstyznos. Nedyvai, kad Klovainių jaununė, kuriai szviecziasz tokiazais paveiklais vyresnieje, yra labai menkos dorybės. Musų dvarponiai, kurių tėvai seniaus, sačo, žmones ir krasztą gynė, dabar tik žiuri, kaip žmonės nuplėszti, tik vietiokliavimą, kurie tiek vargų padaro, — dargi dantis kaiszo, iszėje tuojaus į kiszzenę paprastos „liurkos“ siekdami. Niekur negirdėjau tiek daug gaisrų, kaip po Klovainiecių: man rodos, kad juos Dievas aizskiai plaka už jų netvarkystę.

Isz „T. S.“

Isz Peterburgo.

Czionai gyvena ne mažas skaitilias lietuvių (daugias, kaip 10000), isz kurių daugumas dirba pabrukose, mazu-mazu-gi moka tulus amatus ir rokuojas amatninkais. Pirmieje gyvena gana blogai, nės uždirba tiek, kad vargiai ant gyvenimo užtenka. Antrieje-gi uždirba daugias ir jeigu negirtuokliai ir neapsitovėde, gali kapeiką užsziedyti. Už vis daugias lietuvių dirba Putilovo pabrukose, kur tarpe jų yra renkami pinigai papuosziui lietuviszkos kopylezis. Apart pabrukos darbininkų yra dar daug tarziai naujanczių po visokias kantopras, kromas, tarnais prie ponų ir tt. Nemažas skaitilias isz tų darbininkų, labiaus turtingesniuų yra apsiėvėde į gyvena su paczioms ir vaikai. Paczioms daugias lietuvs, bet yra ir lenkių ir gudzių. Ant gudzių apsiėvėde dazniaus pe-reina į pravoslaviją. Vaikai visų Petrapilės darbininkų lietuvių szneka tarp savęs dazniaus gudiszka, arba lenkiszka; lietuviszkai-gi užvis mažias, ir jeigu szneka, tai perpus gudiszkus zodzius primai-szdydami. Nie kurių vaikai tik gudiszkaie temoka. Priezastis tokio nupuolimo tautiszkos dvasios, — nebuvimas laik-raszczii ir knygu, reikalguj apszsvietimui ir nenorejimas musų inteligencijos susineszi su darbininkais. Apskritai apie Petrapilės lietuvių vaikus sznekan, galima pasakyti, kad jie teip auginami, kad gudiszka kalba del jų užvis meilesnė, — meilesnė ji ir tėvams, kurie nesigėdi tarp savės, arba su savo pažjstamais gudiszkaie sznekėti. — O lietu-viai, lietuviai! Kaip jus negalite susiprasti? Ak teip darydami einate jus tiesiai į prapultį vaikus į gudus paverciziate ir patys stengiatės gudais buti. Gėda jums priesz visis ir griezkas, — bijokti jus Pono Dievo!

Daugelis isz pamintėtu lietuvių yra dar seneniai isz sodzių atvažiavę jieszkoti szcionai

didesnio ir lengvesnio uzdarbio, kurį Petrapilyje neteip veikiai galima rasti delto, kad szen suvaizuoja apart lietuvių dar daug tukstanczių darbininkų isz kitų kerczių gudų vieszpatystės. Jiems blogiausia klojas: po kelis mėnesius be darbo budami nusigyvena ir pakliuva į labai vargingą padėjimą.

Apart darbininkų lietuvių Petrapilyje yra dar nemažas burelis studentų ir szeip apszviesztų žmonių, baigusių visokius mokslus. Isz tarpo paskutinių susidėjo Lietuvių Labdaringa draugystė, apie kurią asz nieko ne sznekėsiu, nės ji daugumai yra žinoma. Asz geriaus primisiu dar vieną lietuvių tipą, apie kurį Lietuvoj daug girdi, bet mažai žino, tai yra tipas lietuviu aptiekoriaus, arba farmaceuto.

Aptiekorių Petrapilyje yra nemažas skaitilias, kiek — isztikro nežinau, bet gali buti apie pusantro szimto, isz kurių daugumas yra provizoriaus pagelbininkais, kiti mokintiniais ir provizoriais. Gengreit visi tarnauja pas kitus, tik ketletas turi savo magazynus. Gyvena be jokios organizaicijos; uždirba pagelbininkai ir provizoriai nuo 50—150 rubl. ant mėnesio, bet materijaliszkai apruptu ners maž-daug nėra, ir nėra delko, kad pas aptiekorius mada daugias izleisti, ne kaip uždirba, Apsiszvietimo ir tautos reikalai pas visus silpni, idėjų nėjokių, doriziskas buvis nepagirtinas. Kaip matome paveikslas aptiekorių gyvenimo nelabai malonus ir delto, kad saligos jų gyvenimo teip yra susidėję, kad kitaip sunku yra nors padaryti.

Szia žiemą buvo Petrapilyje suvažiavimas visos Gudijos aptiekorių del apsarvavimo savos reikalų, tarp kurių buvo pakeltas klausymas apie palengvinimą ir pagerinimą butingarnaujanczių aptiekorių. Nutarė sumazinti darbo valandas ir szeip palengvinti jų gyvenimą. Jeigu aptiekoriai nesnaus, bus solidarizszkais ir mokės pasirodyti energiszkais ir darbszcziais kareiviais isz savo buvį ir interesus, gal kuomet nors tą nutarimą ir iszpildys, o jei ne, tai jis teip ir pasiliks tik vienu nutarimu. A. Szerksznas.

Isz „Varpo.“

Vincui Kudirkai.

Sudejavo brolią krutus, Sudrebėjo szirdis: Savo milzino netekom, — Kas temps mus' valtis? Tu, stipriai valdydams varą, Rodei mums kelius; Bet daugoms neiszpažino, Kas per siekis bus: Jie n'iszmanė, jog augsztadva-Svietio valdzia liks, (siams Jog garbė ta tau iszpuole Ir pritiko tas vainiks: Szandien, rupeszių aptenti, Klausime savės: Kas tėvynę ir mus lauki, Likus be taves? Mus apleidai, broli brangus, Sunkuose selvartuose; Dvasė tavo mums atsako: „Rasit galę juose: Asz mokejau iszkentėti, Ko žmogus negali,

Tai paliksiu ir del jusų Mazą kanczių dalį.“ Mes numanom, augsztadvasiai, Tavo zodzių svarba: „Kilkite, broliai, visa kuopa, Tverkitės už darbo!“ Bet... sunykę mes ant dvasės, Nupuikė ant kuno: Stoka noro, stoka vilties Bemaž visuos' tuno. Tad užtarkie ir iszmelskie Priesz augszcziausiaj valdžia: Tavo kilnius geismus, siekius Kiekvienš tepaveldzia.

Tepavaldzia, idant rastu Drąsą kovoję; Tepavaldzia, kad stiprumą Gautu kanczioje; Idant dvasė atsigautu, Szirdys mus atsizltu Ir kirmi's nusiminimo Protuos mus' iszdiltu. Tik drąsiai: tavo dvasė Neapleido mus; Josios balsą tur iszgirsti Ir iszgrįs Dangu.

Tu, atmindams savo brolius, Su Dangu kariausi, Po Apreizdos augsztai rankai Mus' vargus sukrausi. Rustum balsu tu suszuki: „Kam Danguj teisybė, Kad teisybės nēr ant žėmės?..“ Isznyks neteisybė... Girdim: Kristus nukentėjes Klau o taves gonzias: „Pateptas esu Tavo tiesos!“ Tavo skundo zodziai.

Regim: minint vargą musų — Kraszto nukankinto, Juzui, kurs pats kęst mokoje, Aszaros iszkrito. Jaucziam: greit suspind's sau- Po musų padange, (lele Greitai mes iszsvysim Laisve, tau teip brangia.

Tad pakils balsų daugybė, Suskambės varpai: „Vincai, Vincai! tavo dvasė Atlikti darbai!“ J.M. (Isz „Varpo“).

Atsiszaukimas į visus Lietuvius!

Malonus „Kataliko“ skaitytojei ir visi Lietuvei, kurie turite kokius nors reikalus į „Kataliko“ Redystę, teiketės visados atsiszaukti po Nr. 3222 Auburn Ave., nes musų spaustuvė ir Redystė tapė czion pardanginta.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknių pirkti.

Pasaka apie musias.

Tena! lke 3 muses ant maisto. Pirmoji gerė pienu ir padves, nes pienu buvo nudoatas. Antroji atrado alų ir teipgi pragaiszo, nes alus teip pat buvo nudoatas. Trečioji matydama smertį savo seseru, norėjo teipgi dvesti ir eme czialpti nuodus, parengtus del musų. Bet, matyk, ta viena paliko gyva, nes pagaliaus ir tie nuodai buvo netikri. Szendiena viskas yra nudoatas, valgimas ir gerimas, nuodai ir gydyklos, į kurias nie-ra ką sztebeties, nes pagaliaus Trinerio American Elixir of Bitter Wine, atsirado gudrus nudavėjai, kurių, žinoma, nudavimai, joku būdu negali ateikti savo tikslo. Ligos vidurių, skilvio ir kepenų dar didziaus isikerėja ir tikt tikrasis, kurs yra daromas daugelis metų atgal Jos. Trinero 437 West 18th St. Chicago, Ill., ir kurs yra nevien rekomenduojamas nuo datrtų gydytoju, bet teipgi nuo tukstanties, kuriuos iszgyde Trinerio Bitter Wine (neuzmirszk vardo Triner). Jis stiprina ir atgalvina, atsirado nudavimams, žmones apsilpnęjo, kaip anos musės.

The Lithuanian Weekly. KATALIKAS. (The Catholic.) Issued by the Lithuanian Publishing Company. Published every Thursday at Chicago Ill. Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian, English and Polish languages. Subscription \$1.50 per year. All communications should be addressed: Katalikas Publishing Co. 3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising. one inch once..... 0,50 one inch one month..... \$1,00 one inch per year..... \$10,00 Nedeliniis laikraštis „KATALIKAS“. Izelna kas ketvergas Chicago, Ill. KASZTUOJA ANT METU AMERIKOJE..... \$1,50 UZMARE..... \$2,00 Pinigus ir visokius rankraščius reikia siūsti ant szio adreso. Katalikas Publishing Co. 3222 Auburn Ave. Chicago, Ill. PASARGA: Uz prisunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsakė. ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Žinios isz pasaules.

Činai. Ta pati istorija; isz šitos vieszpatystės ateina žinios, buk terptautizkų vieszpatyszių ambasadorėi dar gyvi, bet kas tam gali patykėti? Isz Szauagaėjus praneza szteip: Pasiantinej gyvi, jiem jokio pavojaus nėra, tegul terptautizkų vieszpatyszių kariumenė nelina, nes tai užkentū Europėcziams. Tuotarpū Vokietijos vieszpatys, iszleizdamas kariumenė savo prakalboje isakė kareiviams laikytiēs isz vieno su kitū vieszpatyszių kariumene ir sykiu necedyti kitajieciū, bet juos stacezi musziti ant vietos kaip szunis, nėviena neimti j belaisvė, bet visus, kuriuos tikt pasiseks užmuszti, mat, pagal Vokietijos kai-serio teorijos, už kaltajį nekaltus reikj zudyti. Suvienyti Valtstijū prezidentas McKinley, kaip kurcijas ir nebily, patykėjės kitajieciū veid-mainysči, norėjo buti tarpininku kitajieciū susimzime; mat, jis gavėš užpraszymo Činų ciecoriaus, kad jam butu vėl sugražintas sosstas, atsiszaukė j visas viesz-patyste szizame dalyke, Euro-poz vieszpatystės apturėjusios szitokj prezidento atsiszauki-mą, nusijuokė, nes Europos vieszpatystės gerai žino, jog dalinanties Činai, Suvienytos Valtstijos Sziaurines Amerikos negali turėti jokio dalyvumo arba įtekmes, dėlto, kad neturi ir negali pristatyti atskan-czio skaitliaus kareiviū, tokia tai yra sziedienine republiko-nų gspadoryste, dabartiniis republikonizskas preziden-tas par ketveriis metus at-sizimejo kaip didžiausias žmo-nijos nevydonas ir platintojas despotizmo, nes pavergė ku-bieciū ir stengias pavergti philipinieciū, bet vargei jam tas pasiseks, kol jis užbaigs sa-vo urėdavino dienos, kurios jau ant pirsztū yra paskaito-mos.

Italija.

Isz Romos ateina žinia, jog 29 d. Liepos, t. y. praeituj nedėlioj mieste Milane tapė nu-zudytas Italijos karalius Hūm-bertas, jį nužudė social-anar-kistas Angelo Bressi. Kara-liui sėdžiant j vežimą paleido

tris szuvius ir vienas pataikė jam j szirdj. Szitas atsitiki-mas nėra niekas kitas, kaip tikt Dievo riksztelė, kurią baudžia žmonės už jū tėvū griekius, ar karaliaus Hūmber-to praėjimui neužpuolė ant Romos ir Popiežiaus? Teip užpuolė ir iszpleszė szventva-giszkaiz szventos Rymo-Kata-likiszkos Bažnyczos turtus, kuriuos paaukavo amziū am-aziais katalikai, paskui, iszpleszė turtus, uzdarė Tėvą Szventajū Vatikane, kaip ka-linį, Popiežėi, žinoma, nepai-sydami ant savės, bet kaipo dabotojei iszplesztujū turty, ant užpuolikū metė iszkeiki-mą, ir tas iszkeikimas kybojo ir po sziai dieni ant Italijos karaliū, todėl karalius Hūm-bertas Katalikiszkos Bažny-czios buvo lygi dali iszkeika-tas, todėl Dievo žodis iszpildė: „Dievas mielaszirdingas, bet nemarszus.“

Turkija.

Turkijos sultonas apstelia-vo pas Kruppą 10 plieninių priedangu del 10 laivū, kurie kasztuos \$3163200. Matyt ir jis mislija ant ko-nors užsipul-ti, ar bijosi, kad ant jo kokia vieszpatyste neužklyptū.

Maskolija.

Kaip praneza isz Peterbur-go Maskolijos caras ir jo pati priēm savo vasarinioj residen-cioj, Peterhope, žinomą amer-ikonizską kalbėtoji (groz-byli) kun. Dr. De Witt Tal-mage.

West Indijos.

Nuo salos San Domingo ateina žinios, jog 20 įpatū ta-pė suaresztavotū, kurios buvo pasikesinusios ant gyvasties Santiago gubernatoriaus.

Žinios isz Amerikos.

OMAHA, NEBR. Pazistama miestelėj Schules moteriszskė, J. Gadsen nuszovė savo duk-terėj 13 m. amžiaus. Paličiai pripažino prie kalczios, sa-kydama, jog ji buvo priversta tā padaryti, dėlto kad jos duk-terj butu kas-kitas j keturiis szmotelius sukapojes. Mat ji serga proto pamiszymu, jai ro-dėsi, buk žmonės laikj jos na-mą apgulė su peileis rankose ir nori jos visą szeimimą isz-pjauti. ST. PAUL, MINN. Apygar-doje Swan Lake siaucia szmar-kuz giriū gaisras, liepsnomis yra apsiaustos girios ant 30 myliū ploczio ir tiek pat ilgio. Keliohkoj vietū indijonai mi-nėtas girias padegė. NEW ORLEANS, LA. Szita-me mieste baltieji teip yra įnirtę ant nigeriū, jog vidur dienos juos patikė ant gatvės be jokio pasigalejimo musza ant vietos. Miestas turėjo pa-licijos skaitliū padauginti ant 500 žmoniū ir gubernato-rius atsiumtė 1500 milicijos. Mat ir nigerei pasiulgė zverisz-kai, nužudė kelis palicijantus ir palicijos kapitoną Day, gaus jie už tai gerą atliginimą. MACON, GA. Szalip Knox-villetapė lineziuotas (pakar-tos) negeris Jack Hilsman, kurs dasileido paleistuvystės ant farmerio dukters. Szeri-fams vedant jį j Knoxville žmonės atėmė ir ant artimojo medžio pakorė. SHEBOYGAN, WIS. Farmeris T. Smith, kurs gyvena Sheboygan Falls, iszėjęs j laukus prie darbo, pasisuodi-no netolie savės trejų metų kudiki, neužilgo pamatė, jog arelis sklando apie jo kudiki, paskui nusileido ir kudiki, paskui nusileido ir pagriegė j savo nagus vaiką, jau norėjo pasikelti j virszu, bet tuotarpū farmeris vienu

szuviu padėjo arelį ant vietos. Tas arelis, iszpłetus jo spar-nus, turi 6 pėdas ir 1½ colio ploczio. Kudikis iszliko ne-suzeistas: sveikas ir gyvas. PHILADELPHIA, PA. Kelios dienos atgal tula Ona Jones prarijo kokį ten kirminelį. Ta biaurybė tankei atlypdavo jai j valgomąj stemplė ir tad moteriszskę smaugdavo ir labai ją kankindavo; praeitoje san-vaiteje ta moteriszskė numirė isz baimės tos biaurybės, todėl tegul apsisaugoja ir musų žmo-nės gerdami vandenį, nes vj-sokiū biaurybiū jame randasi.

VENTURA, CAL. Isz saulė-lydines dalies apskryczio Ven-turos ateina liudna žinia, jog tenai ezere Wiley paskendo 5 įpatos, besimaudydamos (plaukydamos). Visi tai bu-vo dar jaunū metų 13 lig 19 m. amžiaus. Jie, mat, pasije-mę tratvą j važiao ant vidurio ezero, tratva staigu apsvirtė ir visi nugargalia-vo ant dug-no ezero. Pamatę kas tenai ant kranto skenstanczius, sku-binos juos gelbėti, bet ir pat-sai nuskendo. Tą viską matė Wiley, 10 m. vaikiną, kurs ir papasakojo apie tą atsitikimą.

WICHITA, KAS. Geležinke-lio linija Kansas Midland ta-pė parduota ant licitacijos už \$300000.

Isz darbo lauko.

- WILMINGTON, DEL. Angliū ka-syklose Delaware & Hudson Co. pa-kėlė straičk 4000 angliaškiū. MADISON, Wis. Great Oil Co. pavieto Shelby nupirko 20,000 akrų žemės, ant kurios randasi apstus ke-rosinos szaltiniai. NEW ORLEANS, LA. Darbinin-kai, dirbanti prie doku, didelėi yra iszirdę ant laivū locininkū, kad jie prie doku, pavarė kitus darbinin-kus, vien tik nigeriūs priima: gali isz to pakilti ne tik straikas, bet ir kraujo praliejimas. CHICAGO, ILL. Iszveziotojai duonos Wm. Schmidt Baking Co. po nr. 79 Clyburn ave. pakelė straič-ką reikalaudami pakelimo mokeszio, Pirmaus jie gaudavo po \$13.50 ant sanvaitės, dabar reikalauja po \$15. DAYTON, O. Czion tapė su-resztavotos 5 moteriszskės ir vienas vyras už mėtīmą supuvusij kiauszi-niū (kiausziū) ant darbininkū, ne-prigulincziū prie unijos. LA SALLE, ILL. Tėp straičko-juancziū ir neunjoništū nesenei at-sitiko musztynės, 16 įpatū likosi sun-kiatai suzejūti. Mat, straičkieriai, kurie pirmiau dirbdavo German American Cement Co. atėjo j dirbtuve, kad scabus nuvyti nuo darbo, isz to ir pakilo pesztynės. Abeji buvo su levorveliais apsiginklavę, j 100 sz-viū buvo paleisti. Policija dabar apsiautusi dirbtuves saugti. GRAND RAPIDS, MICH. Calu-met & Hecla Co. kasyklū kompanija nupirko milziniškus žemės škljpus nuo kompanijos Shell Drake Lumber Co. pavietuose Chippewa ir Laca-uzmokejio gatavais pinigais \$600000. Sykiu su nupirkta žeme pareina j kasyklū kompanijos rankas, lentū pjovinyczios ir dokai, kurie randasi Shell Drake. Nupirkti žemės plotai yra apaugę gražiausiu pusziniu misz-ku. NEW YORK. Brooklyne ir Mon-taham 5000 keliū siuvėjų pakelė straičk, reikalaudami 10 val. dienos darbo ir ant 10 proc. jiems pakelimo mokeszio.

Szis tas.

Ant ezerū ir upiū paskar-džiais Suvienytū Valtstijū 1899 metuose mažū-mažiausiasiai su 911 laivais įvyko nelaimin-gi atsitikimai, isz tū 306 lai-vaiv butinai nuskendo; buvo tai nelaimingiausi metai dėl Suv. Valtstijū isz to atzvilgio, nes ir žmoniū 389 pražuvo. Ant anų 911 laivū buvo 8319 įpatū, prigulincziū prie laivū tarnystos, o 8077 kelhaujan-cziū, todėl viso labo žmoniū buvo 16,396, tai ant kiekvino 100 po 2 žmonės nustojė gy-

vasties. Bet ant amerikoniz-kų laivū, kurie plaukia po spar-nus, dar daugiau nelaimin-giū atsitikimū parodo, kaip antai: isz 4617 įpatū (793 ke-leiviai ir 3824 įpatos prigulin-czios prie laivū aptarnavimo), praeitajį metą pragaiszo 264 žmonės, t. y. ant 100 po 5 žmonės žuvo. Laikrasztis „Coast Seamen Journal“ tei-singai tvirtina, jog priežastimi tiek daug nelaimiū ant van-dens esti: nepakaktinas skait-lius laivū tarnystės, laivū ne-tikęs įredymas, per didelis lai-vū prikimszimas, negabumas kapitonū ir jurininkū — abel-nai daug kalczių, kuriū įvyks-ta per guodumą dideliū uždar-biū, kurius nori sulpti laivū locininkai.

Vienas apszvietas kitajietis, gyvenantis Amerikoje, paduo-da kaipo vieną priežastį, dėl kurios kitajieciai neužken-czia svetimtaucziū: Europie-cziai nors ir gerai žinojo, ko-kiuje garbėje kitajieciū yra laikomi kaip jū bockiū-pra-bincziū, vienok geležies kelio įkurėjai dėjo relias per kapi-nes ir ardė grabus; bėto dar mes žinome, jog europiszki kapita-listai prie pravedimo gelezkelio apsejo su vietiniis gyventojais visai nežmonizskai, atimdami nuo jū sklypelius žemės, ne duodami jiems už tai nė jokio atlyginimo, pagaliaus nekurię dar arsziaus pasielgė: viet-inius žmones varė prie darbo, neduodami jiems jokio užmo-kiesnio, o ne paklusiūs muszė ant vietos kaip kokius szunis, tatai jie turi atsakyti priesz Dievą ir! priesz visą žmoniū už dabartinį kraujo praliejimą, kur szendien tukstancziai aukų nekalti žusta per guo-dumą musų poneliū milijoni-eriū, ar nereikia didesniū krau-geriū, tegul sprendžia patis skaitytujai ir tegul ant jū isz-duoda savo nusprendimus, bet tenekaltina per skaudžiai kita-jieciū, ne jie pirmieji iszszau-kė savo žemėj kraujo pralie-jimą, bet guodus atėjunai juos prisuokė apsiginti.

Valandoje, kad europiszkos vieszpatystės yra kelionė j Pekiną (Kitojus ciecorystės sostapilę), nebus rodos be naudos truputį žiniū padavus apie tą miestą. Pekin, — kitajizskai Pe-King, kurj paprastai kitajie-cziai vadina King-tu — Kita-jaus sostapilė, gulė 150 Klm atstume nuo jurios, po tuom j pakiolo pesztynės. Šau-pacziū maždaug geografizsku platumu, kaip, duokime Neo-polis.

Klimatas vienok pakalnės, ant kurios stovi Pekinas, vi-sizskai skiriasi nuo Neopoliaus klimato, nes vasarą esti daug karsztesnis, o ziemą daug szal-tesnis, aiszkiaus sakant, Pekino klimatas yra kontinen-talizskas, o asztrios vėtros žie-mą ir vasarą daro, jog žmo-gaus pagyvenimas ten nėra smagus.

Miestas turi iszvezdą pa-parstvo trikampio, dalininas j dvi dideli dali: viena vadinasi totorizskū, o antra kitajizskū. Tą padalinimą įvykdino da-bartiūs vieszpataujanti man-dziuriszka dinastija, kuri dėl savės paskyrė atskirą dalį vi-dud totorizsko miesto, ir pava-dino ją ciecorizsku miestu, ku-ris viriduryj vėl randasi cieco-rizskas polocius, arba stacziai sakant, surinkimas palociū — vadinomas „raudonuojū miestu“ apskus totorizsko miesto eina murinė siena augszczo 18 metrū, storio 11 metrū, o ilgio 27 keliometrū, o kitajizsko miesto 16+3 klm. szeszizlika vartu (bromū) veda j abudu miestu, ant virszaus yra bok-sztai augszczo 30 metrū. Pe-buias beabejonės yra seniausias ant visos pasaulės miestas, nes

1151 metuose pirm Kris-tuz gimimo buvo ir vadinos tada Ki. Kitados jis turėjopui-kiausius pazeminius rezerva-rus dėl vandens traukimo ir daug kitū praeitės gražiausiu palaikū, isz kuriū vieni tikt griuvciai lyg sziol beužsilai-ke. Patsai miesto viduris yra ciecorizskas miestas, kurs už-ima pentkajį dalį totorizsko miesto. Pastatytas yra gana dailei, turi plazius uilyczias ir vežly-bai iszrodo. „Raudonamies-tas“ teipgi iszrodo it atskiras miestas. Tenai gyvena cieco-rius, jo haremas ir visa szei-myna. Tos dalies miesto namai daugiausiai yra pastatyti viesz-pataujant mongolizskai dinas-tijai. Palociai daugiausiai ant vienū lubū. Jū stogai ir sto-gai nesuskaitomos daugybės szventinių yra dengti geltono-mis, žaliomis arba mėlvomis dokalkomis. Totorizskame mieste aktreip-ia tydū: astronomizska abser-vatorija su instrumentais dar isz XIII ir XVII amziū, salė dėl egzaminū su 12,000 celiū dėl egzamnavojancziū, Konfucijaus szventynė, cielas blokais granito iszgrysta, ant kuriū paraszai randasi isz XII amžiaus Kristui negimus. Teip pat tenai esti pasiuntinytės bu-tai užrubežinių vieszpatysziū, krikszcionizskos bažnyczios ir katalikiszka katedra. Ki-tajizskame mieste randasi svarbiausi paminėjimo daly-kai: dangaus szventynė ir ar-ttojstės szventynė, bet didžiaus is kitajizsko miesto įpatumas yra: neapskaitoma daugybė teatrū (vėpsniū).

Kaukazo niekas nebuvo dar girdejęs. Tuomet dar nebuvo žinomas kerosino vartojimas, kaipo žiburis, tikt jį vartoda-vo, kaip gydyklas, per tat jo mažai teiszemdavo, per apva-plius metus po 20,000 pg. Kaip metraszcziai skelbia tas Na-kobato įredymas egzistavojo kokj szimtą, metų, kol visa szeimyna neiszmirė. Paskui didelis apstumas ke-rosinos atsirado ant Kauka-zo ir aptildė garsumą kerosino szaltinių Pecoros apygardos, vienok tie szaltinei nenuėjo j užmirszatį. Kariumeniszkoje Akademi-joje West Point, kurią kaip yra visiems žinoma įkurė, mu-sū tautietis Kosciuszka, stu-dentai katalikai atranda geriausias palengvinimą pildyme savo religizskū priederimū. Nevien jiems tame jokio keb-lumo ir klucziū niekas neda-ro, bet juoties atranda pakurs-tymą ir kiekvienas studentas katalikas turi neatbutinai eiti nedėliendias ant dievmal-dystės j kopylczią. Negana to moralizskas auk-lėjimas, geras užveidėjimas ir atsakantis užsiemiamas kiekvie-nyje dienos valandoje daug prisideda jo proto ir duszios auklėjimui, ir studentas doru karakteriaus tenai visados yra paguodojamas, teip kad pado-ras katalikas yr gerbiamas, jei jis nevaiddmainingai pildo katalikystės priedermes. Tenai tatau jenerolas Ros-kranz tapė kataliku ir sykiu su juomi paskesis Paulistų perdėtinis, Tėvas Deshon, nors-tada labai mažai tebuvo kata-likū. Katalikizski laikraszcziai tyezia tą faktą pažymia isz prieszties, jog daugelis sopro-tauja, buk ta kariumeniszka akademija esanti grynai pro-tesonizska ir mažai-didelei, mažai teatkreipianti atydos ant reikalū katalikizskų studentū, ir buk norint dasi-gauti j tą mokslinycza reikią szvento Rymo-katalikizsko tikėjimo iszszadėti, idant joje turėti įpatingą pasisekimą. Yra tai netikęs sąpratavimas, o pamaczius kadetus-katali-kus, einanczius j kopylczią ant Misziū szv. po kamanda savo apicieriū, kurie tarnaują prie Misziū szv. ir priima S. S. Sa-kramentą, galėtū dievobaimin-giausai tėvai užsiganėdinti.

I paczius sziauryczius mas-kolizskos vieszpatystės Euro-poje, j saulėlydžius nuo kalnū virszuniū, kurios atsikiria Eu-ropos svioto dalį nuo lopsziū Azijos tautū, gyvena szaučdžiai žmonės. Par jū mszkais ap-želūs krasztą teka upė Pecor-zia sziauriū linkon ir įplaukia j siaurės Ledines jures. Sau-cdziiū krasztas lyg sziol tusz-czius smiltynas, bet ir dėl jo ateina laikas atsibudimo isz miego ir pradės neužilgo eiti j linknyčius su kitomis pasaulės dalimis. Nesenei eze likosi atidarytos prie įbėgimo upės Pecoros j jurias turtingos ge-ležies kasyklus, o dabar vėl pasklydo garsas, jog atrasta labai apszcziaus szaltinius ka-mū ir rosinos, apėmanėzius žemės gabalą ant keletos deszimtū klm. Žingeidi yra istorija tū szaltinių. Pecoros kerosi-mas, buk dabar atidengtas, jau buvo vartojamas pirm, negu anas pagarsėjęs kerosinas ant salos Asperanskos Kaspijos jurėse tapė pradėtas semti. Kas jį senovėje pirmasis atra-rido ir naudojos — nėra žino-ma, tik tiek yra žinoma, jog Petras Dydisis žinojo apie buvimą szitū kerosino szalti-niū ir prikalinėjo kapitalis-tus ir specijalistus, kad sunau-dotū tuos szaltinius. Paga-liaus isz tenai kerosinas buvo atvezamas j Peterburgą, isz kur Petras I nusiuntė jį ant chemizskos analizos j Hollan-diją, paskui j trumpą laiką prekėjas Nabatovas įrengė ke-rosinu krautuves ant kranto upės Pecoros ir vedė su juo didelę prekystę j visas szalis, nes apie kerosiną Baku ir ant

kad Viennoje ant kongreso ta-pė įkurta Lenkū karalystė, gyventojai to kraszto susidėjo isz 2,519,380 krikszcioniū ir 212,944 žydū, arba 8 proc. zy-dų; užtaigi ant 20 Lenkū pri-puola vienas žydas. 1886 m. Lenkū karalystės gyventojū skaitės 6,789,050 krikszcio-niū ir 1,148,686 žydū arba 17 procentas zydu, t. y. ant 6 Len-kiū pripolė vienas žydas. Tas pats, galima pasakyti, dedasi ir musų Lietuvoje, zydu skait-lius dauginas, kaip po lietaus grybai kad ama dygti, musų žmonės teip jau yra pripratę prie tū šurbeliū, jog ir czion atkeliavę be jų negali apseiti, kur juos neretai diekciai zy-dai nuskriaudžia. Kokiū budu tapė apimti murai laike apgulimo 1860 m. miesto Pekino, kurie yra ap-sukus viso to miesto, paduoda savo paminėjimuose prancu-zizskas jenerolas Comte. Mu-ras vienoj vietoje rodės gana silpnas, bet buvo, kaip rodės, apstatytas kareiviais ir armo-toms, bet tie kareiviai nekrutė-jo, todėl Comte, tuomet dar kapitonas, sąslazybas padarė su antru kapitonu, jog užlips ant sienos, ir savo atsiekk, nors savo gyvastj iszstadydami ant pavojaus isz priežasties griu-vimo sienos akmenū, pasiekus sienos virszaus, koksai jų bu-vo nusistebėjimas, kada vietoj kareiviū atrado baidykles sziaudais isz kimsztasir vietoje armotū rastgalius.

Sodziuje Wrublooka, Vali-niaus valdyb., gyveno to zy-dai, katruodu turėjo dėl savės mažas krautuvėles visokiū ta-vorū. Vienas matydamos, kad jo prekystė eina prastai, o szitam gerai, prizadedamas duoti 100 rubliū valsezoniuui K. prikablėjo. kad ano zydo krautuvėlę padegtū, bet tam nepasisekė pirkalbino, kad jo prekystės prieszją ans nuzu-dytū. Valsezonis nuejės pas ana žydą vakare nužudė jį, su kirviu jo galvą atrezdamas. Suimtas tuoj pripažino prie visos kalczios ir iszdzavė tikrą-į j kaltininką, kurs jv prikab-lino prie tos piktadėjystės. Ta piktarystė padarė didelį įspudį ant visų tos apygardos gyventojū. Kijevo gubernijoj szjmet vėl javai ant laukū neužderė-jo. Nuo Kovo mėn. dar nei-szkrito nė laszas lietaus, isz tos driezsties darzovės ir va-saros juiomis žmonės, kuri nori turėti gerą pasivedimą savo užsiėmimuose: Reikia turėti geriausias apsi-pazinimą visū įpatumū veda-mojū „business“. Visame reikia užsilaukyti gerą apsirokavimą. Pirmą gerai apmąstyti pra-dedamajį darbą, o apsvars-czius žengtū pirmyn drąsiai ir be atzvilgio j painias ir keblu-mus, pasipainiojus jiems pa-riokelyje kęsti. Kantrei pakelti nepasiseki-mus. Isztikemybę reikia laikyti szventoje paguodonėje. Niekados prie „business“ nevartoti melagystės. Mokėti visas skolas kuogrei-cziausiai ir teisingiausiai. Niekados savę nestatyti už augsztesniū ir turtingeniū, bet pasiduoti tokiu, kokiu esi.

Saugoties svaigancziū ge-rymū. Vartoti iszmirtingai laiką. Nepasiliauti ant aklos lai-mės. Buti su visais apsejime pa-dorus ir taikus. Ant galo sunkei darbuotis. „Ruskoje Slow“ paduoda statistizskas žinias apie gyven-tojus teip vadinamos Lenkū karalystės sekanczias: 1815,

400,000 įvairios veislės zvė-riū ant žemės gyvena, o 150,000 augancziū randasi tiktai j žolijū. Vabalū daugiau-

400,000 įvairios veislės zvė-riū ant žemės gyvena, o 150,000 augancziū randasi tiktai j žolijū. Vabalū daugiau-

400,000 įvairios veislės zvė-riū ant žemės gyvena, o 150,000 augancziū randasi tiktai j žolijū. Vabalū daugiau-

400,000 įvairios veislės zvė-riū ant žemės gyvena, o 150,000 augancziū randasi tiktai j žolijū. Vabalū daugiau-

tino. Teipogi reikia mums dėkavoti Dievui, jog apasaltas įkvėpęs trumpais žodžiais aiškiai išraškeisti visą mūsų sv. tikėjimą, nes tokia būdu laikomose visi vienybėje to paties tikėjimo ir esama pertikrinami, kad neklystume, nes tikime į tą visą, ką mums apstaltai padavė, kurie kaip sakiau, buvo neklystanti ir neapsirinkanti.

Toliaus bus.

Draugysčių reikalai.

Draugystė Sald. S. V. J. Kristaus laikys savo metinį susirinkimą 5 d. Rugsėjo, antkurio privalo visi sąnariai prisibūti. Teipogi naudokitės naujai įstojanti, nes yra pigus įstojimas.

Trecias piknikas.

Chicago, Draugystė Apveizdos Dievo turės savo trečią pikniką nedėlioje, 12 d. Rugsėjo, 1900, darže Bergmans Grove, prie Desplains ir 26 ul., Riverside, Ill. Piknikas prasidės 9 val. ryto. Įsėnga vyras 25c., moteris ir merginoms dykai. Daržas didelis ir gražus, pilnas didelių ukmėčių medžių prie upės tyro vandens, kur laike vasaros karsčių yra geriausia vieta ant pasivaikščiojimo. Taigi visus lietuvius ir lietuaites kviečiama atsilankyti. Imkite Metropolitan 48 ave. virszutinį geležinkelį į W. 48 ave. iš ten La Grange stritar, ant kurio bus auksas parašyti „Lietuvizkas Piknikas“, tasi davė į vietą. Su guodone.

Padekavonė.

Davusieji ant puskvailės merginos Teklės Zvangaliukės izstariu vieszei aoziu už mielasirdystės darbą; jų vardai buvo patalpinti praime „Katalik“ numeryje, kiek kas paaukavo, visų surinktų pinigų buvo 67 dol. vietinis klebonas, gud. kun. M. Kravczunas pagelbėjo jų išsiųsti į tėvyne, suradęs kitus lietuvius, kurie teipgi kelavo į seną kraują, jie tą merginą paėmė po savo priežiura kelionėje. Jie išvažiavo 24 d. Liepos. Aukų rinkėjas. Povilas Jozapaitis.

Pigei ant pardavimo

3230 Illinois Court, namas turi 13 ruimų, ant 2 lubų; lotasturi 127 ketvirtainių pėdų.

Parduoda groernę po No. 849 ant 32nd Place; kas izs Lietuvių norėtu pasinadoti, galėtu padaryti gerą gyvenimą ir uždirti pinigų, tepasiūzuri apie tai.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo vyro, Varanaviciaus, kuris atėjo į Ameriką koke 20 metų atgal ir apsigyveno Chicago, Ill.; paeina izs Kauno gub., miestelio ir parapijos Radviliskio, apskricio Szaulių. Tegul jis pats atsisakia ir kas kitas duoda apie jį žinoti ant adreso:

Mrs. Annie Varanovicz, 1020 E. Locon Point, Baltimore, Md.

Kataliko agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, pnumerata nuo skaitytųjų, primi neti orderius ant visokiu drukoriskų darbų ir teip toliaus yra szie:

A. Vember, 220 Washington st. Waukegan, Illinois.

A. Jakutis, Westville, Ill.

D. H. KETELSEN,

Murininkas ir kontraktorius atlieka teisingai ir gerai viską.

75 Dickens avenue, CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.

Uzlaiko savo saliuve visokius gerus gerimus, kvėpentis cigarus, szalta gardų alų, visokius importavtus trunksus.

3201 South Morgan st. CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER, architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1508 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

Frank J. Palt. ADVOKATAS.

Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street. Ofisai turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

Dr. M.P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulycios Aptiekos J. Leszczynskio, koozną dieną uno 10tos iki 12tai valandai prieš pietus.

CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug zmonių serga ant polucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusizlpinimo, ir jeigu izs to nesigydysi, je neapleis žmogų kankinusi. Zmones turinti tą ligą kenčia nemiega, galvos skaudėjimas, pilvo užkietėjimas arba netravlinimas, nervizkuma, vidurių ir nugaros skaudėjimai ir apsilpėjimą lytiszu kuno dalių. Jeigu tokiuose atsikiimuose reikalauji pagalbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas maną įdejamą markę, o az atsisiųsu tau apraszymą, izs kurio likrai issisgydysi. Adresuok:

JOHN WASEL, Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine, DENTISTAS.

Offisas ant kampo 31 ulycios ir South Halsted street. Gyvena ant virsziaus aptiekos.

CHICAGO.

DIDZIAUSIA LIETUVIZKA IR LENKIZSKA APTEIKA ANT BRIDGEPORTO PAS

Jas. P. Crowley.

Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.

Kas tik koki nori doktora paszaukiame per Telepona uz dyką.

SAM. STEINGARD, 807 Milwaukee av. Chicago.

Isdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkizką tabaką izs seno krajaus ir del nostimio. Prekes Rusko tabako 50, 66, 75, \$1.00. Turkizkas: \$2.00, \$3.00, \$4.00, uz svara. Popierosu: 40, 55, 75 ir \$1.00. Maszinkos del popierosu 10c. Gilzes 8, 10, 15c. uz szina, cigarety kavutos 24, 30, 40 ir 50c. uz tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 80c. uz svara. Cigariznicios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. uz svara. Ruska arabata po 80c, \$1.04, \$1.20 ir \$1.50 uz svara.

Orderius izspildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

Dr. Marija Dowiatt.

Lietuvizkas doktara, kas diena iki 12 izs ryto galima rasti OFICE' 723 West 18-th st. CHICAGO, ILL.

Telephonas 78 Canal street. Galima Telephoneuoti izs kiekvienos aptiekos.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmeziui radosi žmogus, kurs apsaui ir duoda davėdus be jokius svamylybių — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszy dalių, kas nuolatos jį naikindavo fiziskai ir protizskai, iki ligini iznetiecy izsrado gyduoles, kurios jam suteikė pilną žmogizką galybę. Jis sako mums, jog jis siunzia kiekvienam, ani uzklauso apie tai; uz dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.

CHARLES JOHNSON, Box 515, HAMMOND, IND.

Buczernė

JONO KLEEHAMMER, Parduodu visokas mēsas: ruktas, sudytas ir szviežs. Kumpius, szinkas ir tt.

3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

PIRMAS LIETUVIZKAS. GRABORIUS. POVILAS MAŽAITKA

3319 S. Morgan street.

Uzlaiku arklius, vezimus, calunus, pirszines, bakrus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3321 S. Morgan st. Tel. Yards 709 CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

uzlaiko Visokius fornicizus, gelezinius izsardubus ir pecius.

489 Milwaukee ave. tarp Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas LEONA VAITKEVYCIU, Ogi vyreli alus, Labai skanus, Milzinszki stiklai ir gardus labai. O ir žmogus doras, Visame geras, Visi pas jį eikit, Niekad ne aplenkit. Jeigu katrie netikite, tai nusi-duokite ant Atlantic ulycios po N. 4600.

PUIKUS SALIUNAS PAS L. ROSENZWEIG,

Parduodu uz holseilo prekę partraukus izs uzrubezio ir naminius trunksus, visokius vinus ir teip toliaus. Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st. 3571 ir 3530 S. H. Halsted street 6238 S. Halsted st. ir 63 st. 4717 Ashland av., ir 47 st. 124 E. Van Buren st. 4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL. 9129 Commercial ave.

211 Jefferson street, Joliet, Illinois. Jeigu katrie netikite tai neukite persiktikrinti po minėtus adresais. Divų datirsite izs mano trunkų ir pigumo.

Lietuvizka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO, 3315 S. Morgan St., CHICAGO.

Paduodu del žinios visiems Lietuviams, jog uzlaiku agenturą szifkoreziczi nuo geriausių kompanijų, teipgi siunziau pinigų į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikonziski ir Europeizski, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatrai ir t. Visokios ligos yra pasekmingai izsgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pakeikalauti doktarą koki tikt norit namus ligoniu. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. Kassakovskis, 3315 S. Morgan st. Telephone yards: 709.

Atsizaunkiusiems per laiszkus ir apraszintoms savo ligas, duodu rodas ir pri-siunciuu gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymu reikia įdėti markę uz dycentu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

Dr. Leonard Landes.

Lietuvizkas doktara. 134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydytojas vyryszykų ir moteriszykų ligų. Mokinose universitete New York; praktikavo ligonbuciuose: Vied-niuje, Berlyne, karaliskioje mokykloje Londone, buvo perdtiniu mokslo Leb-ron, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Uztkrina izsgydymą wisų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauzici, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomiet, apalpima, skaudulius, žaidzas, tynima, moteriszas ligas ir ne vaisingumą. Gydymai nerviszykų ligų reikia naudoti elektriskies priemaisas.

Ligas lytiszykų dalių izsgydysi į keles dienas, teipgi ligas pil-vo, uzdegimą žarnų, izsdiuvimą pieno, skaudėjimą lūpų, nosies, akių, ausų, nu-stojimą pajiegy ir tt. Izsgydymą uztkri-na kiekviename atsikiime. Chroniszkas ligas gyduu pasekmingai, ir slėpimas ligas uzlaiku slapybėje.

DR. LEONARD LANDES, 134 E. 24 st., cor Lexington av. Ofiso valand: nuo 9 ryto, iki 1 po piet. nuo 5 po piet iki 8 vakaro. Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 iki 4 val. po piet.

Roda per gramatas dykal. Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszky savo ligą, o prisiusi gydyklas, kurioms issisgydysi Uzpraszydami gydyklas prisiuskit \$1.00.

John F. Smulski, Joseph B. David.

Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civiliuose ir kriminalnuose. Provos yra atliekamos teisingai ir geriausiai.

Lietuviai privalo nepamirseti Metropolitan Bloek 163 E. Randolph st. Chicago, ILL. RUMAS 23.

Geo. M. Glaser, M. D. Medicinos Doktara.

Gydo visokes ligas, turi geriause praktika ligose moterų, vaikų ir chroniszkos ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS: Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak. TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Uzlaikau ant Town of Lake didziause GROSERNE IR BUCZERNE.

Grosereje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavrai yra geriaus.

Buczernėje visokias mēsas uz-laiku: szviežias ir ruktas, visokius kumpius, deszas, szviežias ir žlivotas zvis, teipgi galima gauti pas manų szviežios, lietu-viszkal raugintos duonos. Eikit brolei pas savaji: po Numarii.

4514 S. Paulina st. Stanislovas Marcinkevics.

LIETUVIZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICZIA,

581 Milwaukee Avenue. Gyvenimas, 251 Wabansia Ave. TELEFON WEST 1844. CHICAGO

Ofiso { nuo 9 iki 10 izs ryto } 1 „ 3 po pietu } adynos: { „ 7 „ 10 vakare. } TELEFON MONROE 981

LIETUVIZKAS IR LENKIZKAS KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje del pardavimo Szifkoreziczi ir Kraju ir izs Krajaus ant geriausių szifų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigų siunziau į visas dalis Svieto, uz pigiause prekę ir suvaikszejoja greiciau kaip izs kitur. Baxa del pinigų pakavojimo parandavoju iz 3 doliurius ant metu. Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru, tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewicz,

571 South Canal street. Chicago.

J. J. Hille, PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabineto Photographijos po \$2.50, 3.50, 4.50 uz tuziną, ipatingos slygos uz svodbines ir familjos grupas.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS. 3121 S. Morgan st. Chicago.

Izpildo visokius receptus kogeriausiel. Reikalaujant kokio nors doktara gali paszaukti izs mano aptiekos per teleponą uz dyką.

Lietuvizkas Daktaras M. J. Stupalcikas visasod randasi aptiekoje.

Buczernė

FR. PACHOWSKI. Parduodu visokas mēsas ruktas, sudytas ir szviežs. Kumpius, szinkas ir teip toliaus.

3156 S. Morgan st. CHICAGO.

HENRY HEINE, APTIEKORIUS.

Kampus 31 ulycios ir S. Halsted street. Izpildo visokius receptus. Pas jį tik-tal galima gauti v. Hospital kosulio si-ropa, visų pripažintas uz geriausių gydykla del kosulio, susalimo, uzkimimo gerklės, sausudulio, skausmo krutinis ir visokių uzdegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th st. cor. Jefferson street CHICAGO, ILL.

Ofisui valandos: Nuo 8—10 izs ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.

Ypatingai asz gyduu vaikus, dufferijas ir kruopu.

Apgarsinimas.

Nauja Lietuvizka-Lenkizska Aptieka. 8905 Commercial av. So. CHICAGO, ILL.

Szita aptieka uzlaiko naujiausias gydyklas, visokes žoles, arabą krajava ir szilkos žemes; apart to uzlaiko visas paten-tuotas liekarstas, aparatus, parfumus, tuiletas, pasizgarnimus ir guminius prietaisus. Daktary receptai yra izspil-duomi su didziausiu atsargumu diena ir nakti.

DR. LENARDAS, aptiekoje per diena ir per nakti.

URA! VISI PAS Juozap. Ridikeyvyczi.

Uzlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardus uzkdardžei, nepamirseti savojo. Gyvena na toli nuo lietuvizkos baznyzios ant pusiauksles nuo Halsted ulycios. Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulycios.

SOLID SILVER

Szitas grauzus laikrodalis gali but nusistatus uz dyką del apzirturo. Yra tai vienas izs gra-ziausiu zegorilių kada — nors izstatytu ant pardavimo, kad ir uz dvidegubus pinigus. Jų kiauriai yra storo si-dabro: geriausiai eina. Laikų teip gerai parodo, kaip lig butu uz \$100.00.

Garantavotas ant 25 m. Preke \$3,75 atsiusyk C. O. D. ir uz expresso norint uz dyką apzirtur-ti. Jei norėtum Solid Chateilaine spilka papuzoti laikrodėlį, kaip matai eze nupieszta, kaszuoja 50c. daugiaus. Uz DYKA spilka del prisiegimo lenciuogeljo, jei pinigų izs kalno atsi-gi su orderiu ir mes tadą mē uz expresso uzmokėsime.

ATMINK! Visi mūsų zegoreli yra siunziaiami C. O. D.

del priuzirtume dykai ir jei neatsite, tokiu, kokuu yra perstatomas, turite prova mums sugrazinti atgal ant mūsų kasztų. NEKASZTUOJA NE CENTO PAZTUREJIMAS ANT PRISTUSTU ZEGORELIU. MES EMAME VISĄ RIZIKĄ ANT SAVYS. Jei pinigai yra atsiusti atsiusti ir pinigų su orderiu ir mes tadą atsiusime savo kasztais per pacztą. RASZYK pas mūs klausdamas kataloga, o mes atsiusime 200 ilustruota kataloga zegorelių, brangių akmenų, kuriame rasit tukstanzcius puikių-puikesnių presentu. ADRESAVOKITE SZIE DIBEN, nes zegorelių prekes kila vis auganti.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.

Temikit!

Per 15 m. uzlaiku agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengiesiu kiekvieną uzgandinti kuogeriausiel ir sanziskizskai, bet zinote priezodi: dar tas neuzgimė, kurs visiems įtiktu! Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra uzga-nėdinti izs manęs, bet yra tai žmōnts, kurie nesupranta savo gero, bēga pas Mauszkius ir Abramus, kurie szvelciats zodziais moka primasinti ir apgaudi.

ZINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI SZIPKORTES nerelikalauzite eiti į hoteli ir mokėti uz naknįę po \$1.50 nuo asabos, bet stacez galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, melobelis ir kitus daktus visiausiose kompanijose. Siunziau pinigų į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelanko namuose del vagies, bet ateina su jais pas mane, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI, 3121 South Morgan St. ir 31 Place, Chicago, Ill.

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEZI-MELEI, GRAZIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLAN-KOS IR GELEZINES LO-VOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart, 2517—2519 ARCHER AVE. netoli HALSTED ST. CHICAGO, ILLINOIS

Pigiausie vieta Chicagoje, ILL.

Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR I EUROPA piginų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai izs siunsti izs mūsų KANTORO I MASKOLIJA suvaikszejoja per 16 (szezsiolika) dienų.

SCHIFF & COMPANY. 503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Paro-dos uz rupingą, teisingą, ir artistizską izdirbtimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL-KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreksziti gu-dotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus auszcziausius pamintus daigtus Pigiausiai, Teisingusiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsilmdama izsdirbtimals įlijau geriause praktiką ir del to galu wiszą padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE, Pomlėdy West Division I Clearer ulkaim. CHICAGO, ILLS.

KANTOR PIENIŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY. Wyskeła pienėdy do Europy, Sprzedz Realności, Bary Podrózne, Obrzociwa i Kolejowe do 12 Europy, Wyrabiane Pa-pierów Legalnych, Szlagiane Szeed, Ase-kurycja Domów, Grunta Kolejowe na Far-my, Wypożyczenie pienėdy na Budo-wanie lub zakupu Realności, Zmiana pienėdy Zagranicznych, Notaryzuse Publiczni.

Ir karalius gal ne-szioti.

Zegorelis del vaiku, vyru ir pagaliuus prie gelezinkelio dirbanziczi zmonių. Turi stiptus (drutus) niekelinius kiau-us su tikru Americiniszku Movements (tai zenklina, jog geriausiel eina ir geriausiel laiklo rodo) dar toliks nekados Amerikoje nebuvo izstatyto ant pardavimo; visdos szvie-zias ir niekados nepajuodojo.

Garantavotas ant 5 m. Atsiusyk ant C. O. D. \$1.25c. ir expreso kasztus del apzirturimo uz dyką ir jei nepatiktu gali but sugrazintas ant mūsų kasztu.

UZ DYKA gražu pauksizti lenciuogel gausi, jei \$1.25c. atsiusi su savo orde-riu.

Vysye pasaulėje niekas teip pigei ne-szioti kaip mes, todėl raszyk pas mūs, o neigaliaus.

Paraszky koki nori ar vyrizšką ar mo-teriszšką. DYKAI pauksizty lenciuogeli, jei \$3.98c. atsiusi su orderiu ir tadą ne-mokėsi expreso kasztu.

Imk manė

Puikus zegorelis 14 k. dvidegubais kiau-tais arba virsziaus, pauksizuoti ar su atida-romu vyrizk ar ber virszais visai, grazio mis kvietkoms issaszatas su tikru Ame-rican Movements.

Garantavotas ant 20 m. izsrodlo kaip uz \$40 vertas aukinis ir szgorelis. Atsiusyk C. O. D. del apzirturimo dykai. Jei atresi tokiu, del mes perstatome, uzmokė agentui \$3.98c. ir expreso kasz-tus, o jei ne, sugrazkit ant mūsų kasztu.

Imk manė uz \$3.98

Paraszky koki nori ar vyrizšką ar mo-teriszšką. DYKAI pauksizty lenciuogeli, jei \$3.98c. atsiusi su orderiu ir tadą ne-mokėsi expreso kasztu.